

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Regele Carol la Ischl.

Regele României este în vizită la monarhul nostru în residența de vară a acestuia la Ischl.

Este un act de politeță această vizită înaltă și ea e mărturia bunelor relațiuni dintre România și monarhia austro-ungară.

Mai vine și o parte personală. Visita această arată și bunele relațiuni personale dintre acești doi monarhi, cari cu atâta înțelepciune conduc destinele țerei lor.

La aceste considerațiuni generale se mai adaugă în anul acesta una de tot specială.

Regele României voescă să aducă împăratului-rege Francisc Iosif I. în persoană felicitările sale din incidentul aniversării a 70-a a bunului nostru monarh, care din nou a dat fericită ocaziune popoarelor de sub sceptrul Habsburg a-și descoperi inimile, cari cald bat pentru bunul domnitoriu.

Aceste considerațiuni au determinat pe regele României, ca în drumul seu spre locul de recreațiune Ragaz, să se abată pe la Ischl, spre a se întâlni cu iubitul nostru monarh și a-i aduce în persoană felicitările cuviincioase.

Intre împregiurări normale toate acestea atât ar fi de naturale, încât nime nu ar căuta după alte motive politice din această vizită.

Conflictul dintre România și Bulgaria însă a creat în peninsula balcanică împregiurări anormale și azi presa europeană, întregă lumea oficială atribuie acestei visite o deosebită importanță politică, și aceasta cu drept cuvânt, căci afacerile dintre Bulgaria și România amenință a lua un caracter tot mai amenințator.

La dosariul de fapte criminale descoperite după asasinarea profesorului Mihăileanu se mai adaug altele de extremă importanță.

Poliția României a pus mâna pe un bulgar în o gară a Bucureștilor în momentul, când acela voia să stingă viața domnului Tache Ionescu fost ministru de culte și de finanțe, care după talentele sale e chemat să aibă mult timp rol conducător în viața de stat a României.

Fasiunile acestui bulgar au dat nouă direcțiuni cercetărilor poliției române, și ea a pus mâna pe scrisori de stat compromițătoare pentru bulgari, scrisori din cari se constată în detaliu planul mârșav de a comite asasinat la adresa regelui Carol.

Este fapt stabilit, că regele Carol a scăpat cu viața numai grație abilității poliției din București, și prin această România a fost ferită de o sguđuitură, ale cărei urmări puteau fi fatale pentru România.

Este fapt stabilit, că în comitetul revoluționar, care a pus revolverul în mâinile asasinilor sunt mai mulți oficeri activi din armata bulgară, fără ca guvernul bulgar să afle cu cale a salva onoarea armatei prin o cercetare rigoroasă, și prin pedepsirea celor vinovați.

Este fapt stabilit, că în Bulgaria terorismul eserciat de comitetul revoluționar este azi dominant în viața de stat a Bulgariei, și o eventuală pedepsire a vinovaților după mărturisirile oficiale bulgare ar provoca revoluție, și ar pune întreg orientul în flacări.

În asemenea situațiune extrem de critică România trebuie să cugete serios la siguranța sa și la cea a supușilor sei din Bulgaria, și este obligată să descopere statelor vecine pericolul ce amenință pacea în peninsula balcanică prin ținuta ecuivocă a Bulgariei.

Nu mai este aici vorba de euceriri naționale, după cum s'a scris în timpul din urmă, și nu mai ales după descoperirile senzaționale din urmă în ce privește asasinarea proiectată a regelui României.

Elementul românesc din Macedonia, dacă el a avut ore care rol în deservirea lucrurilor până la stadiul de

acuma, vine acuma numai în planul al doilea, în planul prim este atentatul la existența României.

Despre acesta se poate deci vorbi acuma, când regele României vizitează pe monarhul nostru.

Ziarele streine ne aduc știrea, că Bulgaria a luat refugiul la represalii față cu supușii români de-a lungul Dunărei, că a dispus mobilizarea armatei, și că în ori ce moment poate erumpe războiul între România și Bulgaria.

Scirile acestea nu se pot controla, înse crezământ condiționat numai li se poate da.

Nu se poate crede, că Bulgaria se împingă lucrurile până la războiu cu România, nu mai ales, când România are asemenea bune relațiuni cu monarhia austro-ungară.

Visita regelui Carol la tot cazul va aduce lumină în situațiunea încurcată de azi.

Sciri bisericesci și scolare din archidieceșă.

O deputațiune din frunțașă comună mărginașă Poiana, constatătoare din preoții frați Dobrotă și notarul Micu și din mai mulți țeraniș au prezentat Joi la I. P. Sfințitul nostru arhiepiscop, pofindu-l ca să onoreze și comuna lor, care atât de mult a ținut și ține la capii bisericești noastre strămoșesci, cu înalta-i vizită. Exelența Sa a promis deputațiunii a satisface dorinței poporului nostru din Poiana încă în toamna anului acestuia, în prima Duminecă după ziua Crucii, în 17/30 Septembrie.

Asemenea a fost pofit Inaltpreasfinția Sa la sfințirea bisericilor renoite din Sebeșul săsesc și din comuna învecinată cu Sebeșul Lancrămul. Aceste sfințiri se vor îndeplini la o zi imediat după Sftă Măria mică.

Asesorul consistorial Nicolau Ivan s-a reîntors la Sibiu dela Gurariului, unde a petrecut mai multe săptămâni în virtutea unui concediu.

Tinerii Ioan Mircea, Victor Both, Augustin Bena și Maxim Vulcu au fost primiți la cursul clerical ordinar.

Alegerea clericului absolut Adam Barsabă de capelan în comuna Romos este aprobată.

Clericul absolut Teodor Tóder este instituit administrator parochial în Mărișel, tractul Clujului.

Studentului absolut de gimnasiu Nicolae Bălan, fiu al parochului nostru Vasile Bălan din Blășfalăul-superior, s'a votat un stipendiu de 440 cor. pentru a studia teologia la facultatea ortodoxă din Cernăuți.

S-au făcut următoarele institui de învățători provisorii pentru anul scolar, ce tocmai se începe:

Aureliu Stănilă, în comuna Bătrâna, tractul Devei.

Valeriu Scutea, George Simplăcean și Ioan Popică la Sadu, tractul Sibiului.

Ioan Iancu în Mohu, Andreiu Ludu și Maria Ovruga la Boița, lângă Sibiu.

Zacheu Borcoman este întărit învățător definitiv la școala din Cohalm.

Revistă internă

În fața alegerilor.

Tot mai dese sunt svonurile, că guvernul maghiar ar avea de cuget să disolve încă în toamna acesta parlamentul și să escrie nouăle alegeri dietale. Cu tema acesta se ocupă și semioficiosul guvernamental P. Napló într'un prim articol intitulat: *În fața alegerilor curate*. După-ce arată, că deși nu dă crezământ svonurilor după care ne-am afla în prejma alegerilor, e totuși sigur, că ne aflăm în curtea lor, continuă prin a spune, că în scopul acesta toate partidele se organizează. Așa a fost de altcum și în era ultimă a dieței anterioare, dar de astădată lupta nu va fi așa simplă și ușoară ca mai de mult; timpul metodelor patriarchale ale strategiei electorale a dispărut.

FOIȚA

Factori de conservare și distrugere în China.

(Continuare.)

Viața poporului chinez e bantuită de nenumărate societăți secrete. Sunt societăți religioase a căror origine se reduce la „Manichei”, ba sunt și de acelea cari cu mult înaintea născerei lui Chr. i-și iau începutul. Membrii acestor societăți precum s. e. „erinul alb” sau ai societății „ceriul și pământul” sunt păgâni, cari i-și caută liniscea inimei lor în post și rugăciuni precum și în alte ceremonii religioase.

Alte societăți secrete și anume cele mai multe și-au înse înscris pe steagurile lor ruină și anarhie și acestea i-și au în toate cercurile partizanii lor. Ele dispun de sume mari de bani, cari le incurg cu deosebire din partea chinezilor bogați din străinătate și nu arare-ori s'au făcut din partea acestor aliați secretei atacuri asupra stațiunilor misi-onare.

Ei se folosesc de toate ocaziunile posibile pentru a pune la cale vre-o rescălă, care apoi întoemai precum se întâmplă acum, cuprinde provincii întregi și cauzează devastări

înfricoșate, ear suprimarea unei atare rescăle se face în modul cel mai crudel și sdrobitor.

Acestea ar fi câteva trăsături generale din năptea păgânismului chinez. Factori mari, posomorâți influențază asupra acestui popor de mare însemnătate al Asiei. Tot mai mult se depărtază de Dzeu, și tot mai mult se întinază și strică chipul original al Dzeirei. Tot mai adânc pătunde lucrarea distructivă a păcatului și deja începem a vedea primele urmări fatale ale acestui mod de trai uitat de Dzeu și cuprins de întunerecul păcatului.

Se părăsim înse acum această iconă tristă și întunecată și se ne întorcem la partea mai luminată, în care lucește speranța.

Cu admirațiune observăm că chinezii fac excepțiune dela legea universală a decădintei și peirei națiunilor. Istoria ne învață că imperii mari și culte înfloresc și decăd, că popore nouă se ivesc pe arena vieței și după ce și-au dat și ele tributul lor la ridicarea cultului și civilizațiunei iarăși dispar, se prăpădesc. Numai China și-a păstrat particularitatea sa rămânând conservată mii de ani. Causa acestei conservări trebuie să-o căutăm în puterile edificatoare, cari lucrează în China.

Mai întâi de toate e de observat, că Chinezii nu sunt o națiune războinică. China i-și caută forțele sale în tărie morală și nu

în tărie fizică, căci chinezul nu e născut soldat, el mai bucuros își petrece timpul cu jocul și fumând opiu. Dacă stă în fața unui dușman pe câmpul de luptă, atunci el mai bucuros o ia la fugă, precum au dovedit-o și în rebelul cu Japonia. „La noi comandă toți și lucrurile merg toate d'avalma” zice un înalt mandarin.

Au fost însă și între ei generali și oficeri de rang înalt cari își țineu de onoare a muri pentru patrie și pentru împărat, dar aceștia sunt numai excepțiuni. Chinezii voesc să înfrângă pe vecinii lor după preceptele lui Confucius prin aceea, că le arată avantajile unei domniri înțelepte și drepte.

Un raport foarte frumos există între părinți și copii, cari nu numai țin în mare cinste porunca a patra, ci o și împlinesc. Obvin la poporul chinez exemple întradevăr mișcătoare de iubire fiiescă: adese-ori poți privi cu plăcere cum un tinăr vênjos poartă pe bêtrena sa mamă pe spate. Chinezul își explică păcatul ca urmare provenită din lipsa iubirei fiiesci; credința, destoinicia și alte virtuți le derivă din cinstea și iubirea către părinți. „Nuți perde nici odată inima de copil” zice Mencius, un literat chinez. Zeii, învățătorii și părinții formază s-ta Treime a Chinezilor. Învățătorii harnici se bucură de cea mai mare vază, și nu arare-ori se întâmplă

că copiii mulțamesc învățătorului pentru-că i-au disciplinat. Crima cea mai mare ce și-o poate închipui Chinezul este omorul părinților. S'ar putea înșira nenumărate exemple de nemărginita iubire fiiescă, de alipirea extraordinară a copiilor față de părinți, căci simțul de pietate și mulțumire al copilului nu lasă pe Chinez a face părinților vre-o grije sau supărare.

În scrierile cele sfinte ale Chinezilor este de remarcat mai pre sus de toate curătenia lor; ele sunt libere de orice descriere imorală sau desfrânată; în ele nu vei afla nici o descriere voluptuoasă s'au vr'un cuvânt vătămător. Ast-fel sunt învățăturile lui Confucius cu legile lor morale. Dacă cercetăm cauzele decădintei atâtor națiuni, apoi le aflăm între altele în jertfirea de oameni și în desfrâul ce există în cultul zeilor; națiunea chineză nu cunoște un ast-fel de cult. Jertfirea de oameni, divinizarea păcatului, istorii amorose ale zeilor, chinezilor le sunt cu desăvârșire necunoscute. E constatat că cu toate acestea există destulă desfrânare și imoralitate în China; limba plină de expresiuni fiorose, cu toate acestea însă nici când un lucru rău nu se va numi bun și simțul de moralitate al poporului condamnă aceste păcate.

(Va urma.)

„Naționalitățile după totă probabilitatea vor rămâne cum au mai fost, pasive, ceea ce pe noi nu ne îngrijorează, pentru că și viitorul alegei vor dovedi de nou, că pasivitatea e lozina unor politici aspiranți la conducere, care poporul numai în mică parte o urmărează... poporul în majoritate alege, ear inteligența e activă unde are prospecte, sau observă o ținută pasivă acolo, unde și-așa nu poate conta la vr'un rezultat.

Ar fi pagubă, continuă P. Napló, a înbărbăta pe cineva să intre în activitate ori să se dea la o parte. Chiar dacă toate naționalitățile ar intra în parlament, și în cazul acesta n'ar putea cauza vr'un necaz mai mare. Parlamentul maghiar, slavă Domnului, nu s'a coborât la nivelul reichsrathului, și ori ce coalițiune a naționalităților cu vr'o fracțiune parlamentară, s'ar dovedi imposibilă față de expresia sentimentului național maghiar unitar, care ar eși cu putere elementară la suprafață.

Vechiul șablon electoral deși s'a tocit, totuși nu se poate aștepta dezvoltarea prea dramatică a lucrurilor. Fără îndoială legea despre judecătura curiei, executată cinstit *va crea o situație nouă*; despre executarea cinstită a legii garantează reputația politică a lui Széll Kálmán.

Acosta însă nu înseamnă, că guvernul va depune armele, pentru ca fie cine să aibă drept la acțiunea electorală, numai el nu. *Alegerile curate înseamnă arme egale pentru toate partidele*.

Vom vedea ce înseamnă și acest bombasticism de curetenie. Iluzii nu ne prea facem nici din aceste asigurări puse în circulație, pentru a mai modera acțiunea partidelor maghiare opoziționale.

Revistă Bisericească.

Implinirea datorințelor clerului față de Dumnezeu și față de popor.

„Așa se lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru din ceruri.“ Mat. 5, 16.

Aceste cuvinte memorabile le-a rostit Iisus Christos întorcându-se către învățăceii sei, când a ținut clasică sa cuvântare pe munte către mulțimea de popor, ce-l încunajura. Cu aceste cuvinte le-a indicat calea, modul, cum au să procedă ei, precum și următorii lor episcopii, ear ca ajutători ai acestora în îndeplinirea misiunii sfinte preoții. Le-a arătat, că acest oficiu, care e mai sublim și mai fericitoriu pentru om, e totodată și unul dintre cele mai grele, e înpreunat cu cea mai mare responsabilitate; purtătorii lui n'au să dea seamă numai de conduita persoanei lor înaintea dreptului judecător, ci de totă sufărarea, care a fost sub păstoria lor. Arma crucei cea tare o au luat asupra lor, ca să delăture toate începuturile de ispășire. Ca înțelepți mijlocitori între om și D-zeu țin făclie în mâni, care arată lumina lucrurilor celor bune, pentru ca să-i vadă oamenii pe calea fericirii și pentru aceasta să preamărească pe Tatăl din ceruri. Luminarea poporului, de a înțelege sfintele învățături, în mâna lor e depusă și luminarea poporului în aceste învățături și are urmarea, că acela pricepe binele și răul în toate amănuntele și se familiarizează cu ocuparea științifică în toate direcțiunile; pentru că, precum zice în veci nemuritorul Andrei baron de Șaguna, puterea minții și a geniului, științele și artele sunt, cari în zilele noastre dau popoarelor tăria și le asigură viitorul. (Cuvântarea Arhiepiscopului în conferința preconsultativă a Asociațiunii 9/21 Martie 1861.)

La alegerea acestei sfinte misiuni se nu să decidă omul, până ce nu s'a întrebat, că în stare e, să suporte greutatea înpreunată cu ea.

Regii și principii, cari conduc poporul numai în administrațiunea lumescă, spre fericirea trecătoare, vremelnică încă greșesc, dacă nu se arată demni de poziția lor, demni de încrederea care le-a dat-o poporul.

Cât de rău e, dacă conducătorii lumesci duc poporul la păgune rea, în prăpastie, însă cu cât mai rău e, dacă păstorii sufletești, mijlocitorii între om și D-zeu, nu dau turmei cuvântătoare lor încredințate nutre-

mentul necesar, nu o adapă la isvorul, la care se și stăpînește setea sufletescă pentru totdeauna. Durere încă și în zilele noastre, cei mai mulți vîneză sub masca păstoriei sufletești onoare și glorie, vor să fie văzuți între toți și iubesc după cuvintele evangheliei: Șederile mai înainte la ospete și scaunele cele mai de sus în săbore. Mat. 23, 6. Dela unii ca aceia, cari vîneză numai după favorurile lumii acestia materiale și trecătoare, cari nu sunt conduși de virtute, nu din chemare au ocupat acel oficiu sânt, și întorce D-zeu față și poporului sunt numai o sarcină insuportabilă. Față de atari preoți își arată D-zeu mânia, când zice prin profet: „Și cei ce se țin de lege nu m'au scut și păstorii au făcut fără de lege contra mea și prorocii au prorocit în Vaal și au umblat după cele netrebnice“. Și ce i aduce pe astfel de preoți în poziții de categoria acesta? Desprețuirea celor divine. Sunt preocupați de prejudețele lumii acesteia, își uită de chemarea lor sântă, se amestecă în toate daraverile poporului, plâng când alții se veselesc și se veselesc când alții plâng, caută certa, să bucură de necazul altora.

Pentru a pute zice, că un popor într'adevăr înflorește, trebuie să fie în prima linie de model în toate direcțiunile preoții lui, deore-ce privirea tuturor asupra lor e îndreptată și pentru-că și fericirea pămîntescă, depinde mult dela păstori sufletești.

Poporul nostru mult cercat, când a scăpat din mîna unui inamic a ajuns în mîna celui alt, că o păpușă, care ajunge în mîna copiilor răi. Originea lui nobilă dela unul dintre cele mai puternice și mai culte popoare ale anticității, ori cât s'au încercat unii istoriografi străini cu intențiuni rele să i-o denege, n'au putut isbuti.

Rămăși fără scut, pradă hordelor barbare, pe cari le atrăgea țera noastră așa de binecuvîntată de D-zeu, s'au retras în părțile muntose, s'au retras la umbră, la adăpost. Și s'a întemplat aceea-ce se întemplantă cu un metal nobil expus influințelor atmosferice. A prins rugină, de care numai în timpul mai nou a început a se scăpa.

În privința științei clerul aprăpe nu diferă de popor. Că n'a putut lumina poporul se nu-l inculpăm, ci se i fim mulțumitori, că cel puțin ne-a păstrat acest metal de și ruginit și datoria noastră e a-l face ca să strălucască, dezvoltând nobilele sale însușiri.

Pentru a putea îndeplini cu succes curățirea ruginei și a plivi neghina din holda cea frumoasă, trebuie ca clerul însuși să fie pildă de viață morală, de lumină și înțelepciune. Avînd acestea în vedere nemuritorul Șaguna, încă dela venirea lui în Transilvania s'a adresat către preoți, ca să aibă înaintea ochilor *bunele moravuri* și viață fără prihană și pacinică și mai cu seamă să se ferescă de cercetarea cărciumelor, arătându-le, că patima beției e una dintre cele mai detestabile. Pentru ilustrare mai bună reproducem următoarele dintr'o circulară pastorală: „Iubită preoție eparchială! Mi se sfășie inima de durere, când gîndesc, că prea mulți dintre preoții noștri au apus cu viața înainte de vreme din pricina patimei beției, de care erau cuprinși. Patima aceasta de vom lua din punct de vedere bisericesc, era oprită încă în legea veche cu mörte pentru preot, ear' în legea nouă se zice, că beției nu vor moșteni împărăția lui D-zeu. Grigoriu Teologul zice, că beția pentru omul miran este greu păcat, ear' în preot este furt din cele sfinte. Pravila apostolescă 42 poruncește, că preotului și diaconului să i se ia darul de nu să va părăsi de beție. Și în adevăr patima aceasta a beției este păgubitoare de suflet și totdeauna este păgubitoare de viață și avere și pricinuesc necinste, sărăcie și vecinică osîndă sufletescă“.

În multe părți preoțimea noastră nu premerge poporul cu o purtare de model și cu îndeplinirea cu sântenie a oficiului, dar poporul îl venerază și respectă la extrem deorece știe, că după învățătura sfintei noastre biserici efectul tainelor nu depinde în mod absolut dela preot, care e numai un instrument, prin care să revărsă darul duhului sfânt, ci efectul atîrnă dela acela, care o primește, dacă o primește cu credință, și constiințios, pentru că sfânta scriptură zice: Duh umilit, inimă înfrîntă și smerită D-zeu nu va urgisi“.

(Va urma)

Din România

(Regele Carol la Ischl). M. S. Regele României cu Suița Sa, a sosit la Ischl cu tren special, la 29 Aug. 2 ore după amiază. Majestatea Sa a fost primită la gară, care era împodobită cu drapelul romînesc și austriac, de M. S. Împăratul-Rege Francisc-Iosif, Prințul George al Bavariei, contele Goluchowski, ministru al afacerilor streine, alți înalți funcționari și de primarul din Ischl. Întîlnirea celor doi Suverani a fost din cele mai cordiale. Majestatea lor s'au sărutat. După prezintarea reciprocă a suitelor, M. S. Regele Carol a adresat cuvinte bine-voitoare tuturor persoanelor prezente. Împăratul și Regele s'au suit în trăsură și s'au dus la otelul Împărăteasa-Elisabeta, între două șiruri compacte de public, care a aclamat călduros pe Majestatea Lor.

Regele Carol a fost salutat la otel de archiducesa Maria Valeria, de princesa Gisela a Bavariei și fiul ei, principele Conrad, și de prințul de Lichtenstein, mare măiestru al curții imperiale. După o scurtă ședere la otel, Împăratul-Rege s'a dus la villa Imperială, unde a avut loc la 4 ore seara, un prînz la care au luat parte: Regele Carol cu suița Sa, membrii familiei imperiale, contele Goluchowski, și înalți funcționari. După prînz, regele Carol a făcut vizită principesei Gisela, apoi s'a înapoiat la otel unde Monarchul nostru a venit să-l ia pentru a face o plimbare în trăsura. La întoarcere Majestatea Lor s'au dus la principesa Gisela, unde regele Carol a luat cîiul cu familia imperială, apoi împăratul Francisc Iosif l'a reconduc la otel.

Mai multe ziare, printre cari și *Neue Freie Presse*, constată, că visita dela Ischl care este datorită cu deosebire raporturilor de sinceră prietenie între cei doi suverani are o importanță politică pe care o sporește încă conflictul româno-bulgar.

Ziarele așteaptă de la întrevăderea de la Ischl rezultate bune, cu privire la acest conflict.

*

(Acordul comercial româno-turc). Cu începere din ziua de 19 August (1 Septembrie) 1900 s'a stabilit între România și Turcia regimul vamal și comercial, care exista pe temeiul Convențiunii expirate la 15/27 Februarie 1900.

Aranjamentul acesta este încheiat pe un termen de 10 luni, pînă la data de 18 Iunie (1 Iulie) 1901. La expirarea acestui termen, amîndouă părțile își reiau libertatea lor de acțiune, în materie de vamă și de comerț, dacă în acest interval nu se poate ajunge la încheierea unei convențiuni definitive.

*

(Conflictul româno-bulgar). Guvernul bulgar a luat două măsuri, și una și alta cu totul nedrepte, dar una mai ales, absolut ilegală.

În unele puncte ale fruntariei, autoritățile bulgare interzic intrarea călătorilor cari au pașapoarte românești, chiar vizate fiind în aceleasi puncte, personalul serviciului de navigațiune română este împiedicat în exercitarea funcțiunilor sale: se se scobore la țerm chiar când birourile serviciului sunt pe uscat.

Guvernul român a telegrafat agentului diplomatic din Sofia, ca guvernul bulgar să fie făcut atent asupra ilegalității acestor măsuri, — și de la răspunsul său va atârna și acțiunea României.

În privința pașapoartelor este lesne guvernului român să aplice aceiași măsură și de sigur nu România va păgubi.

În chestiunea navigațiunii, măsurile bulgare aduc o atingere formală tratatelor internaționale. Chestiunea poate merge mai departe, și este bine ca să fie mai dinainte bine precizată.

*

(Desvălirea monumentului lui Dimitrie Gr. Ghica). Marți s'a făcut la Sinaia, cu mare solemnitate, desvălirea monumentului principelui Dimitrie Gr. Ghica, în prezența unei imense mulțimi.

Monumentul constă dintr'un bust în bronz, așezat pe un pedestal de piatră, înalt de 2.40 m.

Pe bust se află următoarea inscripție: „Principele D. Gr. Ghica, 1816—1897“.

De desubtul inscripției sunt armele orașului Sinaia în bronz.

De-asupra pedestalului se află un patrat de bronz, care reprezintă scena când M. S. Regele României înmănăză principelui Dimitrie Ghica decretul pentru fondarea orașului Sinaia.

S'au rostit mai multe discursuri și s'au depus pe monument numeroase corone.

Scrișore din Seliște.

22 August n. 1900.

Au trecut și ziua Stului Stefan, carele a întemeiat statul poliglot al Ungariei și a văzut puterea și tăria statului în confederația popoarelor sale de diverse naționalități, a trecut — zic — ziua acesta, ce a lăsat în inimile noastre un suvenir plăcut, pentru că în ziua acesta favorizați de un timp frumos am făcut o excursiune la fântâna Foltei, la isvorul cel sfânt cu apa-i cea rece, carea tîmăduiește sufletele însetate, și la carea alergă tot creștinul român ortodox din Seliște și de unde se întorce mîngăiat acasă. Cum se nu, când pe serpentine îndelungate între arbori tufosi, între brazi tineri nu de mult sădiți, urci într'o oră până la creșta delului, unde în umbra fagilor bătrîni te invită o bisericuță a călugărilor noștri spre o pie rugăciune pentru a mulțămii lui Dumnezeu, că ai ajuns aici, unde șopteste sub bisericuță, ceva mai în jos, isvorul fântanei Foltei despre vremuri bune trecute și despre aceea, câte suflete însetate s'au răcorit și tîmăduit în apa ei cea sfântă. Credința noastră cea vechiă ajută această tîmăduire.

După ce am împlinit cu evlavie ale credinței ne-am apucat o societate alasă cu fruntașii comunei și cu familiile lor, cu tinerime și cu familiile-ospetei venite din depărtări mari la veselie, la o desfătare românească, drept că fără lăutari, dară cu cântări armonice de cântece populare, cântate de toți ospeteii de răsunau pădurile, și ne-am pus cu toții la o masă frugală, petrecîndu-ne într'un aer plin de balzam și recreitor până pe seară, pe când încet am plecat la vale pe serpentinele urcate tot chiind și cântînd. Cum ne scoboream pe cîsta delului din pădurea recoroasă inspirînd parfumul ei, pe carele îl sorbiam cu nesațiu, — o privești minunată ni s'a deschis înaintea noastră, comuna Seliște în liniștea sa majestică se întindea dealungul pînelor delurilor, se vedea câmpul cel larg și mînos strălăit de drumul ferat, în dreapta Săcelu, în fundul orizontului Sibiu, metropola ortodoxiei noastre, la spate Carpații cu Surul și Negoii cu piscurile lor către cerin, lăudînd mărirea lui Dumnezeu. Atare privilegii te încântă și peptu-ți se umple de pietate către Atotputernicul și îți strigă cu un glas mare: că este un Dumnezeu, carele nu ne va lăsa și ne va ajuta să ajungem la drepturile, ce ne compet ca națiune autohtonă. Aicia veniți turiști, aici veniți Români, cari căutați recreare, aici e Svițiera noastră, aici e aerul plin de farmec recriminatoriu, aici e apa cea mai bună de beut, aici e apă rece de scaldă din isvor de munte curgătoare, aici e o erbă plină de roua dimineții pentru cei ce vor să facă cură de Kneip, aicia sunt cotele bune și eftine, un cost bun și eftin, și tot ce îți poftesc inima, și un popor blînd, ospital, evlavios, muncitor, cu sexul seu frumos în portul seu mîndru și pitoresc; aici sunt stradele pardosite, încât pe timpuri ploioase nu se face noroiu. Acum se încep lucrările pentru canalizarea rîului, apoi se pregătesc un parc pentru piață. Va se zică fruntașii comunei își dau totă silința să ridice comuna aceasta la nivelul culturai recerute, la care cultură ajută și bravi învățători cu școlile lor cele bune, avînd și un chor bun de cântăreți aleși, cari când și când ne delectă cu câte un concert, pe lângă care nu lipsesc nici dansurile naționale. Numai musica instrumentală le lipsește, și acesta ar mai trebui să o îmbrățișeze.

Mulțumesc celui atotputernic, că aici mi-am redobîndit sănătatea sdruncinată, și Seliștenilor pentru dragostea, cu care m'au cuprins. Le doresc tot bine și fericire, precum m'am simțit eu de bine și precum am fost eu de fericit!

Să dea Dumnezeu să ne întîlnim cu toții pe anul viitoriu întregi și sănătoși! Adieu!

Un ospe.

Revistă externă

Răsboiul sud-african — spre finalizare.

De mult timp decurg luptele de „guerrilla“ între Buri și Englezi cu diferite rezultate. De câteva zile încoco s'ar părea, că hărțuile se apropie de un desnodământ final, dându-se lupte aprige lângă Belfast în-

re Roberts și Botha. Primul văzând, că nu poate respinge pe Buri din fortificațiile lor a cercat prin surprindere neașteptată să încunguiure aripa drăpă a acestora. În scopul acesta a fost însărcinat French să facă un mare încunguiur, dar Buri au observat tactica Englezilor și au făcut operațiile de lipsă respingându-i.

Buller a ocupat cu avangarda Mahadorp fără multă rezistență. Buri s'au retras spre Nord urmăriți de infanteria lui Dundonald.

Generalul bur De Wett a prins un tren englez, în care era un milion 600.000 frcs. și 30.000 uniforme.

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului III (Făgăraș) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” își va ține adunarea generală din anul acesta în 2 Septembrie st. n. în comuna Vadu.

Program :

1. La orele 9 a. m. serviciu divin.
 2. Deschiderea ședinței.
 3. Raportul comitetului.
 4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului comitetului și a rațiociniului cassariului.
 5. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membrii noi și încasarea taxelor.
 6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii.
 7. Raportele comisiunilor.
 8. Disertațiuni, cari au a se însinua directorului cu 24 ore mai înainte.
 9. Eventuale propuneri.
- Onorații membrii și toți binevoitorii Asociațiunii sunt invitați la această adunare. Făgăraș, în 16 August, 1900.

Dr. Ioan Șenchea
notariu.

Iacob P. Macaveiu
vicar, director.

NOUȚĂȚI

Domna Maria Dr. Maier n. Dancăș, neconsolabila văduvă a mult regretatului Dr. Nicolae Maier, fost protopresbiter în Seliște, a contribuit în memoria decedatului la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” 60 cor.; cumnatul decedatului, dl Victor Brote, silvicultor în Valea-rea (România) 30 cor. și soția sa d-na Dora Brote n. Dancăș 30 cor., în total 120 cor.

Starea fondului 595 cor. 81 bani.

Hymen. Vincentiu Orășan, cler. abs. și Aurelia Roșca anunță celebrarea cununiei lor în 9 Septembrie st. n. 1900 în biserica gr.-or. din Fizeș Sănpetru. Felicitările noastre.

D-șora Maria Cioban, fostă profesoră la școala civilă de fete din Sibiu, e numită directoră la internatul de fete din Arad. Trimitem sincere felicitări.

DI avocat Dr. Liviu Lemény anunță, că și-a mutat cancelaria advocațională în strada măcelarilor Nrul 14 lângă oficiul postal.

Jubileul Sultanului. Astăzi serbătoare sultanul Abdul Hamid II a 25-a aniversare dela suirea sa pe tron.

La această serbare M. S. Impăratul-Rege Francisc Iosif acreditează special pe ambasadorul Austro-Ungariei, baronul de Calice, însărcinat să transmită M. S. Sultanului o scrisoare de felicitare.

M. S. Regele României va fi reprezentat prin ministrul său de externe, d. Alex. Marghiloman, care a și plecat la Constantinopol însoțit de d. locotenent-colonel Georgescu, adjutant regal.

Adunarea generală ord. a Reuniunii învățătorilor rom. gr. or. dela școlile confessionale din diecesa Caransebeșului este convocată pe 17/30 Septembrie 1900 în Oravița-montană.

Procese de presă. Ziarului Tribuna din loc i s'au intentat proces pentru articolul „Spiritul marelui Avram Iancu” apărut în numărul 264 din anul trecut al „Tribunei”

și pentru articolul „Răsărit din Oradea-mare” publicat în același număr. În ambele articole procurorul regesc din Cluj a găsit „agitatie” în contra statului ungar și în contra naționalității maghiare.

Pentru articolul „Spiritul marelui Avram Iancu” a primit răspunderea dl Ioan Scurtu, care va fi ascultat la 7 Septembrie n. Recursul dlui Scurtu în procesul intentat de subprocurorul Lazar pentru calumnie, a fost respins din partea tablei regesci din Cluj, din cauză că a fost compus în limba română.

Redactorul responsabil al Foi Poporului, d. Andrei Baltes a fost osîndit pentru doi articoli la temnița ordinară de 14 zile și 100 cor. amendă în bani.

Oare când se va termina seria atîtor procese contra ziarelor române?

Cas de mîrte. Ni se comunică trecerea din viață a parohului nostru din Topârcea (tractul Seliștei) Nicolae Aleman, în templată eri sêra, în etate de 66 ani. Inmormîntarea va fi mîne Duminecă la 2 ore p. m. în cimiteriul gr.-or. din Topârcea. Fie-i țărina ușoră!

Slovaci pedepsiți. Redactorul ziarului slovac Narodne Novine a fost judecat anul trecut pentru agitație la 8 luni temniță. După împlinirea osîndei la reîntorcerea acasă i s'a făcut o primire strălucită, din care cauză curtea din Besztercze-bánya a dictat pedepse tuturor participanților la primire, sub motivul preamăririi martirului. Curia a adus acum hotărîre finală, pedepsind pe avocatul Mateiu Dula din T. Szt. Márton cu 6 luni închisore, pe advoc. Bulla, Mudrony și Halassa, cu trei luni și pe Svetozar Hurban cu cinci luni închisore.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” s'au înscris de membri ordinari dñii: Pamfilu Moldovan, sod. cism.; Nicolae Roșca, m. măcelar; Stefan Vlad, m. cismar; Ioan Spinean, cul. de litere; Alex. Văradi, măestru frizer; Const. Chevereșan, sod. frizer; Petru Avrigean, sod. căldărar; George Veștemeanu; m. pantofar; Aurel Sandi și Emanuil Bobancu, culegători de litere.

— La „fondul pentru acuirea unei case proprii cu o hală de vânzare” al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” au contribuit cu câte 20 bani domni:

Nic. Hențu, not. Seliște; Maria Hențescu, București; Eugenia Hențescu, A. Hențescu, farmacist; Nerva Hențescu; Ioan Cîndea, prot. Avrig; Ană Cîndea, Aurel Cîndea, stud.; Romul Cîndea, stud.; Silvia Cîndea, Avrig; Alexiu Braki; Dr. Elie Cristea; Teodor Cristea, sod. croitor.

Ear' la „fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români”, au mai contribuit în memoria mult regretatului jurist Ioan Moga, dl George Novacovici, jur. din Gârboveț 2 cor.

Inscințare. Ajutorul primit pentru zidirea bisericii gr. or. din Vălenii-Șomcutii dela mai multe comune bisericesti publicat în „Tel. Rom.” Nr. 13 din 3/15 Februar. Nr. 27, 7/20 Martie și Nr. 50 din 4/17 Maiu a. c. în suma de corone 270, deocamdată sînt depuși la banca de păstrare „Chiorana” din Șomcuta-mare, spre creștere până la încasarea totală a repartiției făcută asupra poporului din loc, precum și până la vinderea unei păduri comunale tot spre scopul acesta.

Văleni, la 8 August 1900.

Gavriil Cârlig
paroh gr. or.

Kronstadt. Cetim în ziarele săsesci, că reprezentanța orașului Brașov, recerșată fiind a se pronunța, care nume unic oficios dorește să-l aibă orașul, a decis unanim ca să se mențină vechiul nume Kronstadt.

Procesul asasinului Bresci. Abia a trecut o lună dela drama înfiorătoare din Monza și monstrul, care a săvîrșit crima asasinării regelui Umberto a ajuns înaintea justiției, pentru a-și primi osînda.

Joi s'a pertractat procesul în fața tribunalului din Monza și s'a adus în aceeaș

zi sentința cu judecarea acusatului la robie silnică, asprită cu închisore de celulă și cu pierderea tuturor drepturilor civile. În Italia e desființată pedepsa cu mîrte și astfel criminalul n'a putut fi despoiat de viață.

Asasinul a dovedit și la pertractarea finală aceeaș purtare cinică și liniștită ca și mai înainte, zicînd că evenimentele din Sicilia și Milano l'au determinat la omorîrea regelui; a voit să răsbune miseria poporului și a sa. El negă, că ar fi avut complici și spune, că a lucrat fără a urma sfatul cuiva.

Îndată după începerea procesului apărătorul Merlino a cerut amînarea pertractării, dar tribunalul a respins cererea. A urmat cetirea acusei, în care se spune și aceea, că criminalul înainte de comiterea crimei se eserca în darea la țintă și a făcut în glonțele destinate victimei diferite tăieturi cu forfecile și cuțitul, pentru ca ranele să fie mai periculoase. A urmat ascultarea și jurarea martorilor și apoi ascultarea asasinului.

După terminarea pledoarelor a mai vorbit acusatul terminînd cu exclamarea, că sentința l'lasă indiferent și o apropiată revoluție l'va răsbuna. În urmă s'a enunțat sentința amintită mai sus.

Ciuma în Anglia. În Glasgow autoritățile au constatat mai multe casuri de ciumă. Acum se află 11 omeni sub îngrijire medicală.

Un preot pentru Bresci. Preotul rom.-catolic Volpoli din San-Sebastian, lângă Roma, a fost judecat la temnița de 8 luni, pentru că a zis că Bresci a făcut bine de a ucis pe regele Umberto. Vom vedea, a adăugat el, care va fi mîrtea succesorului său. Condamnatul a apelat.

Restabilirea regatului israelitean. Evreii au o societate numită Sionul, compusă din toate fracțiunile poporului israelit, și cu ramificațiuni în tota lumea. Membrii societății plătesc fie-care pe lună câte un „sicle”, veche monedă ebraică, corespunzînd unei corone. Totalizarea acestor cotisații este destinată se formeze un capital de 250 milioane, necesar pentru cumpărarea Palestinei de la Turcia, care cere această sumă.

Sionismul este o mișcare de cea mai mare importanță.

Sioniștii vor să formeze prin ajutorul unei emigrațiuni regulate a Evreilor în Palestina, nu numai o societate evreiască, dar și să transforme actuala lor organizație economică; din poporul exclusiv comerciant, să se facă din nou un popor agricultor, industrial și muncitor.

Poporul evreu n'a uitat nici odată vechia lui patrie, martoră a puterii și măriei sale. Amintirea Ierusalimului și a munților Sionului este însăși temelia acestei credințe. Pe la 1860 și 1870, fii lui Israel erau aproape să renunțe la trecutul lor, căci mai multe state din Europa le-au oferit aceleași drepturi ca și cetățenilor țerei. Dar de odată un obstacol se ridică înaintea lor. Antisemitismul, abia născut, plin de amenințări pentru existența lor, îi făcu să se dea înapoi cu groză, și-i readuse la respectul tradițiilor lor seculare. Reveniri atunci la trecutul lor, recunoscînd greșala pe care au comis-o, acum 1800 de ani, de a nu-și fi format o bază, un centru de activitate, de a nu-și fi știut plăti tributul existenței lor ca popor, și de a căștiga ast-fel încrederea și respectul celor-lalte națiuni.

Această greșală istorică trebuie reparată, au cugetat unii Evrei.

La începutul anului 1880, atunci când emigrațiunea evreiască se accentuase în mod particular, majoritatea emigranților se îndreptară spre Palestina, unde începură să reia ocupațiunile strămoșilor lor, adică începură să se ocupe cu agricultura și grădinăria.

Ast-fel, actualmente, există în Palestina și în Siria, douăzeci și șapte de colonii evreiești, sau 15.000 de omeni care lucrează pămîntul.

În săptămîna trecută Sioniștii au ținut un congres la Londra în mijlocul unei asistențe de două mii de persoane, cu concursul a șese sute de delegați veniți din toate părțile lumii, mai ales din Rusia.

Oratorii Teodor Herzl (redactor la Neue Freie Presse din Viena) și Max Nordau au ținut discursuri remarcabile, acest din urmă mai ales, glorificînd pe împăratul Germaniei, protectorul judaismului.

Notiță literară.

Am primit la redacție următoarele opuri: *Concentrațiunea învățămîntului în școala Herbert-Zilleriană*, după Dr. W. Rein, A. Pickel și E. Scheller de George Joandrea, învățător. Reproducere din Fôia diecesană. Editura autorului. Caransebeș 1900. Tipografia diecesană. Autorul cunoscut publicului și prin alte studii pedagogice, a făcut prin acest tractat interesant bune servicii învățătorilor noștri, cărora le recomandăm din tota inima și acest op.

Capitulul al șaptelea al literei P din Sintagma alfabetică a lui Mateiu Vlastar: „Despre sîntele pasce” sau „despre computul pascal”, tradus și explicat de prof. Constantin Popovici. Cernăuți, 1900. Societatea tipografică bucovineană. Editura autorului. Preț 7 corone, pentru România 8 lei. 8° 379 pag.

Autorul s'a simțit îndemnat la compunerea scrierei prezente în urma lipsei în biserică resăritenă de tractate istorice referitoare la computul pascal. Tote scrierile de până aci au avut în vedere trebuințele practice, fără a se ocupa cu istoria determinării pascilor. Studiul prezent denotă o aprofundare temeinică a materiei și vastă exploatare a literaturii acestui obiect din partea autorului. Tractatul e augmentat în mod considerabil prin șapte adnexe, în cari se tractează întreg mersul computării timpului începînd cu cronologia Egiptenilor până la reforma gregoriană a calendarului. În adnexul V autorul se ocupă exclusiv cu date astronomice despre bolta cerescă și mișcările corpurilor cerești, atât de interesante pentru orice om, a cărui inimă e fermecată în fața sublimității universului.

Opul e scris în o limbă înțelăsă, și concisă.

Istoria politicii după Sir Frederik Pollok de Teodor V. Păcățian. Sibiu, Tipografia societate pe acții 1900. Preț 1 coronă. România 1 frc 25 bani.

Cuprînsul: 1. Originea politice și a scrutării științifice în filosofia greacă. 2. Evul mediu și renașterea 3. Secolul XVIII și contractul social. 4. Teorii moderne despre suveranitate și legislatură.

Autorul cunoscut cetitorilor prin scrierile anterioare în sfera politice, oferă și în opul present aceeaș expunere clară, captivantă și românească, care ți lîgă interesul până la fine.

VARIETĂȚI

(Originea femeii). Intr'o poveste indiană — tradusă de un savant englez din limba hindostană, se dă următorea interesantă versiune despre originea femeii:

Când Parabrahma, creatorul universului în mitologia indiană voi să creeze pe femeie, a făcut fatala observare, că la crearea bărbatului i-s'a isprăvit întreg materialul. Consternațiunea i-a fost mare și l'a pus pe gânduri adînci. Resgîndindu-se a ajuns la următorul rezultat: Luă grațioasă rotunjime a lunei, liniile undulătoare și mlădioșia șerpelui, spiralele elegante ale plantei suitore, tremurul ușor al firului de iarbă, gracilitatea și flexibilitatea sălciei, frăgezimea floriei, ușurătatea penei, privirea blîndă a porumbiții, raza migălitore și șăgalnică a soarelui, lacrimile norului trecător, neconstanța vîntului, sfiala iepurelui, vanitatea pînului, rigiditatea diamantului, dulceața mierei, cruzimea tigrlui, vîpaia focului și răceala zăpezii, limbușia papagalului, cîripirea turturiceii, linguşirea, precum falsitatea și maliția pisiceii. Tote acestea Parabrahma le amestecă și alcătui din ele femeia, pe care o dete bărbatului de soție.

Povestea ne spune mai departe, că bărbatul gustînd societatea femeii timp de o săptămînă, se duse la creatorul și zise: „O Dîmne, creatura ce mi-ai dat, îmi otrăvește viața. Ea-și bate gura necontent și mi ocupă totă ființa. Se plînge mult, fără a avea motiv, și e mai totdeauna bolnavă. Te rog, scapă-mă de ea, căci nu pot trăi cu ea” Și D-zeu i luă înapoi creatura hulită. Dar după o săptămînă se ivi eară omul. „O Dîmne, zise el, de când mi s'a dus soția, mă simțesc isolat. Acum mi aduc aminte, că femeia nu numai flecărea și suspina, ci îmi și cânta cu glas dulce și mă desmerda. Dacă nu o pot redobîndi, eu încă nu vreau să mai trăiesc”. Îndelung răbdătorul Creator avu compătimiture cu omul mîhnit și-i predă încă odată femeia. Dar abia trecură trei zile și omul earăși se prezentă înaintea lui Parabrahma și se plînsu: „O Dîmne, nu știu cum mai e, dar acum sînt convins că soția îmi face mai multă supărare decît bucurie. Te rog, scapă-mă de ea”. „Făptură îngrată! zise D-zeu fôrte mînios, „dute și vezi cum te vei împăca cu ea. Eu nu vî mai despărțesc. Tu zici că nu poți trăi cu ea, dar de acum înainte nici să nu fi în stare a trăi fără de ea!”

Și așa a rămas până în zilele noastre.

Nr. 790/1900.

[165] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Păucia, în protopresbiteratul Târnavei, se descrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în fôia pentru întregirea venitelor dela stat, locuința în casa parochială.

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral (u. p. Küküllővár) până la termenul arătat mai sus.

Cetatea de baltă, în 1 August 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnavei în contelegeră cu comitetul parochial respectiv.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 405—900.

[166] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățătoriu, înființat de nou la școala română gr. or. din comuna Cărpinișiu, protopresbiteratul Mercurei, comitatul Sibiiului, se deschide concurs cu termen de 15 zile.

Dotățiunea împreună cu acest post este pentru primul an Cor. 700, iar pentru anii următori Cor. 800 în bani gata plătiți la lună anticipativă, cuartir liber și 2 stângini lemne de foc.

Alesul învățătoriu numai după un an de probă va ocupa postul în mod definitiv.

Concurenții cari vor cunoște bine cântările bisericesti vor fi preferiți.

Reflecții la acest post au a-și înainta cererile lor, instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral subsemnat, prezentându-se înainte de alegere în vr'o Duminecă sau sârbătoare la biserică din numita comună spre a-și arăta cunoștințele în cântările bisericesti și spre a fi cunoscut personal.

Ziua alegerii se va publica în „Telegraful Român“ la timpul seu.

Mercurea, la 14/27 August 1900.

Oficiul protopopesc al tractului Mercurei în contelegeră cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Droc
protp.

Nr. 835—900.

167 1—3

Concurs

Pentru ocuparea vacantelor stațiilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Târnavei, se descrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Boian, salariu 600 cor., cuartir în edificiul școlii, grădina de legumi și lemne pentru foc.

2. Chesler, salariu 600 cor. în bani și naturale, terțialitatea din stola preotului, având alesul învățătoriu să conducă și cantoratul, și cuartir în edificiul școlii.

3. Heria, salariu 600 cor., cuartir și grădina de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și aștearnă petițiile instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în Cetatea de baltă (u. p. Küküllővár) până la termenul fixat.

Cetatea de baltă, 9 August, 1900.

În contelegeră cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnavei.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 260—1900

[155] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Vasilie Hodoș din Ielandul-mare, protopopiatul Murș-Oșorheiului în urma înăvuițării Preaven. Consistoriu archid. Nr. 6153/900—B. se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: jumătate din venitele parohiei de clasa a III adecă 250 fl. = 500 cor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și aterne hîrțile concursuale la prea onoratul Oficiu protopresbiteral în M.-Oșorheiu și a se prezenta în aceasta parochie spre a face cunoștință cu poporul, și a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, și a se informa despre venitele acestei parohii.

Ielandul-mare, din ședința comitetului parochial, ținută la 30 Iulie 1900.

Vasilie Hodoș
președinte.

Timoteiu Florea
notar adhoc.

Văzut:

M.-Oșorheiu 3/16 August 1900.

Nicolae Manegușiu
ppresbiter.

Nr. 474/900

[162] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela mai jos însemnatele școle române gr. or. din tractul protopresbiteral al Ungurașului, se descrie prin această concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Romița, cu salariu anual de 600 cor. din cari 404 cor. dela stat și 196 cor. dela popor, cuartir și grădina de legumărit.

2. Sântămăria, cu salariu anual de 600 cor. prin repartitie dela popor cuartir și grădina.

3. Tamasia, cu salariu anual de 600 cor. prin repartitie dela popor, cuartir și grădina.

Dela concurenți se recere, ca înainte de alegere să se prezenteze în parochie pentru a pute fi cunoscuți, și au a-și aterne petițiile lor în regulă instruite conform normelor în termenul preclus la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Fizeș-Sânpetru, la 10/23 August, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Ungurașului în contelegeră cu comitetele parochiale.

Pavel Roșca
protopresbiter.

2645 szám 1900

[158] 3—3

Arlejtés.

A nagyszabeni m. kir. állami elmeegőgyintézet részére az 1900/1901 évi fűtési időszakban szükséges **2200 azaz: kétezerkétszáz köbméter** ép, egyenes, száraz, nagyhasábokból álló nem usztatott **bükküzifa** szállításának biztosítása céljából 1900 évi szeptember hó 7-én délelőtti 11 órakor az intézet gondnoki irodájában — a hol a részletes feltételek is megtudhatók — zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

A sajátkezűleg aláírott, jól lepecsételt, magyar nyelven szerkesztett, 1 koronás bélyeggel és a szállítási érték 5%-ával mint bányapénzzel ellátott ajánlatok a fent jelzett helyen és időben benyújtandók.

A mennyiben a szállításra szánt fa a fentebbi kívánalmaktól eltérő lenne, az az ajánlatban határozottan kifejezendő.

Megjegyeztetik, hogy a szállítandó fa őlberakását az intézet saját embeivel végezteti.

Az ajánlatok egy, esetleg három évi időtartamra külön-külön teendők.

Végül megjegyeztetik, hogy a m. kir. belügyminisztérium fenntartja magának azon jogot, hogy az egy évre, vagy a három évre szóló ajánlatot fogja elfogadni.

Nagy-Szeben, 1900 évi augusztus hó 22-én.

A m. kir. állami elmeegőgyintézet igazgatója.

[163] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului înăvuițat de Prea Veneratul Consistoriu Archidiececan prin rezoluțiunea dto 19 Februarie a. c. Nr. 1072 Școl. precum și de forurile administrative competente ale comitatului cu data de 10 Iuliu a. c. Nr. 807 Kb. comuna bisericăscă greco-ort. rom. Palos, comitatul Târnavei-mari, dă în întreprindere, pe calea licitațiunei minuende verbale **zidirea unui nou edificiu scolar.**

Preliminarul de spese este de 12,419 cor. 60 fl.

Comuna bisericăscă însă neputând presta deodată spesele întregului edificiu, din cauza altor spese neevitabile, — dă în întreprindere deocamdată numai partea aceea din plan care cuprinde salele de învățământ indispensabile, antreul și cancelaria.

Ca preț de strigare deci se pun din preliminar spesele ce cad numai pentru partea aceasta a planului, cari dau suma de **8758 cor. 64 fl.**

Din acest preț se va subtrage în contelegeră cu eventualii concurenți, în ziua de licitațiune prețul celui material, pe carele se va putea obliga comuna bisericăscă a-l pune la dispoziția antreprenorului respectiv.

Doritorii de a întreprinde zidirea aceasta au a depune vadiul de 10% a prețului de strigare în bani gata, cu ocaziunea licitațiunei, care se va ținea în 9 Septembrie n. a. c., în localul școlii vechi din loc.

Informațiuni mai deaprobe în privința condițiilor speciale ale zidirei se pot vedea și primi la subșcrișul oficiu parochial.

Începândusă zidirea încă în decursul anului acestuia — fiind timpul favorabil — ea se va putea continua mai departe de 25 Octobrie n. numai cu consimțământul comitetului parochial, având a se efectui restul zidirei în anul viitor 1901 până inclusive 30 Iuniu.

Palos, din ședința comitetului parochial gr-or. român ca senat scolar, ținută la 30 Iuliu 1900.

Patrichiu Pintea
paroch și președ. comit. par.

Lasca Toma
notar.

Vidi!

Nicolau D. Mircea
protopop.

Nr. 626/900.

[164] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători dela școlele confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al Avrighului prin această se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Rom“.

1. Sărata, postul de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesare pentru foc.

2. Sebeșul-superior, al doilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., pentru cuartir 30 cor. și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului în Avrigh (Felek, Szeben-megye) până la termenul susindicat, cu aceea observare, că dela concurenți se recere să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a-și documenta desteritatea în cântări și tipic, având a conduce în sârbători și Dumineca câte o strană în biserică.

Avrigh, 15 August, 1900.

În contelegeră cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Un învățacel

se primesce numai decât în prăvălia de manufactură

[150] 6—6

Ion Lazaroiu

Orăștie — Szászváros.

Farmacia lui F. I. B. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricăturii umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturii picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate număröse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primască altele. Deposit în farmacia și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praf de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce poftă de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebunța la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra ôprirei udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 36—104